

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

Voie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

REDACTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Turburătorii

În legătură cu atacurile grele și absolut neluate în seamă ce s'au ridicat contra bisericii noastre în „Congresul național-bisericesc” al ortodoxiei, publicăm — chiar aici la loc de frunte — constatările făcute asupra lor de d. profesor NAE IONESCU dela „Cuvântul”. — Iată ce ne spune d. Ionescu într'un număr recent al revistei „Țărănismul”:

La București s'au adunat în săptămâna trecută marele congres al bisericii ortodoxe... Când s'au făcut alegerile pentru această adunare, era la cârmă țării domnul general Averescu. Și în loc să fie aleși ca delegați oameni temători de Dumnezeu și cu dragoste pentru sfânta noastră biserică, au învârtit ei lucrurile așa că ne-am pomenit în congres tot cu liberalii și averescanii pe care îi întâlnim în sfatul țării, la Cameră și la Senat, când pot ei să măsluiască alegerile și să fure urnele.

Deci dară, când s'au văzut ei adunați la București, mai mult în de ei, s'au socotit că poate nu ar fi rău să facă un necaz stăpânirii de astăzi, și au ridicat pe unul de ai lor, altfel om cu multă învățătură de carte, dar bătut de Dumnezeu cu păcatul înfruntării dreptății, și l-au pus să spună că la frații noștri din Ardeal se întâmplă turburare grozavă, că stăpânirea de astăzi a așezat peste tot în locurile de frunte, ca prefecți, primari, profesori în școlile mai înalte, tot papistași, și că frații noștri pravoslavnici sunt înlăturați din tot locul...

Va să zică, s'au ridicat unul din ai lor cu glas mare și a strigat primejdia care ne paște pe noi pravoslavnicii; că, adică, stăpânirea oploșește peste tot la cârmă treburilor țării numai papistași. Când au auzit una ca asta, toți vlădicii și preoții cari erau de față s'au îngrijorat foarte. Și a fost o zarvă și o turburare cum nu s'au mai pomenit în biserică noastră. Căci, în adevăr, mare păcat și durere ar fi fost, dacă stăpânirea, ne-ar fi înfruntat legea noastră din moși-strămoși și ar fi dat la o parte din toate locurile de cinste din Ardeal pe frații noștri pravoslavnici.

Numai că, până la urmă, când au cercetat să vadă dacă arătările acestea ale liberalilor și averescanilor sunt adevărate, oamenii au dovedit că toate erau mincinoase și că măcar atâta durere și grijă pentru dreapta credință câtă e la liberali, se găsește și la stăpânirea de astăzi.

Și s'au întors vlădicii noștri cu scârbă dela turburătorii. Ba chiar unul din ei, vlădica Visarion Puiu, episcop la Bălți în Basarabia, om cu frica lui Dumnezeu, a spus mai ieri, că el va ridica glasul în sfatul țării, la Senat unde este, și va înfrunta pe cei cari cu înșelăciunea au încercat să turbure apele liniștite ale credinței, numai ca să ridice țara împotriva stăpânirii de astăzi.

Și astfel au fost rușinați și în această adunare bisericească liberalii și averescanii, cari toată viața lor nu au știut și nici acum după ridicarea țărănilor nu au învățat ce e frica de dreptate și scârba de minciună.

Stăpânirea însă are de datorință să ia seama, ca biserică să fie pusă la adăpost de stricarea asta; pentru că altfel s'ar putea să fie rădăcirea din urmă mai amară decât cea dinădi.

Încă un cuvânt

Câteva considerații în legătură cu înființarea Asociației generale a Românilor uniți *)

de DR. EMIL PRECUP
director la liceul „Petru Maior” din Gherla

Strămoșii noștri, când s'au cunoscut ca popor aparte în concertul altor popoare, erau creștini. În cursul veacurilor, împiedecați de a duce o viață mai superioară, fără conducători, singurul loc care mulțumia cerința intelectuală a lor a fost biserică.

Biserica a fost singura îndrumătoare a vieții sufletești în toate timpurile istorice ale neamului nostru până azi. Ea ne păstrează urmele influenței Slavilor cu cultura lor înfloritoare, în umbra căreia, fără alt sprijin, fără altă orientare, ne-am silit să ne dezvoltăm și noi legându-ne de Orient și îndepărtându-ne astfel în veacuri întunecate de matca noastră latină. Ea ne arată pe strămoșii noștri creștini, înălțându-și mâinile la cer ca să se roage într'o limbă străină. Ea ne arată cum sângele latin și aspirațiile Românilor, cari instinctiv arătau spre Vestul Europei, spre frații de acelaș sânge, înăbușise, firea noastră romanică fiind silită să iasă din sufletul nostru românesc, pentruca altă fire, alt suflet, să ni-se pară al nostru și cu timpul să nici nu mai observăm, pe urmele vechimei de încătușare, că sufletul ce-l credem al nostru, ce-l credem românesc, e un suflet străin, e artificial vârit în pieptul nostru de roman. Ea ne arată însă și punctele de mișcare spre o emancipare națională și de ieșire din cătușele slavonismului desnaționalizator, acum însă sub un impuls venit din Apus, de unde ne venea și obârșia.

A fost destul să se rupă cătușele slavonismului și să ni-se arate calea romanității, ca avântul instinctiv din sufletul Românilor să devină sentiment și mândrie națională.

Lumea trece, și anii se strecoară pe încetul, schimbându-se oamenii, pentru a parcurge calea veșniciei, iar istoria înregistrează faptele mari ale oamenilor ce se perindă.

Istoria Românilor înregistrează suferințe, înregistrează necazuri și umiliri în cursul veacurilor, dar ici-colea ne arată și puncte luminoase de strălucire și mândrie națională. În fața viitorului nesigur și fără nădejdi de îndreptare, acele puncte ne arată mâna ocrotitoare și călăuzitoare a bunului Dumnezeu asupra poporului român. Mâna lui Dumnezeu trebuie să o vedem și în actul unirii, care a deschis cu o zi mai curând calea, pe care trebuia să ne căutăm drumul cu veacuri îndărăpt.

*) În legătură cu raportul nostru din numărul ultim asupra congresului AGRU, socotim a fi binevenit să dăm și aceste considerații, de interes obștesc, prezintate de autor în fața acestui congres dela Blaj. N. R.

De aci înainte hotarul dintre Orientul străin și întunecos, și Apusul, plin de lumină, s'a sters. De aci înainte porțile culturii apusene sunt larg deschise pentru noi. „Iar când — dupăcum ne-o spune un cunoscut scriitor — prin aceleași porți intrară, ca niște apostoli, în aureola luminii intensive, acei câțiva bărbați venind dela Roma, cari pe lângă știință aveau și focul entuziasmului și cuvântul cald... atunci au mijit pentru noi zilele vremurilor nouă. Petru Maior, Gheorghe Șincai, Samuil Clain și tovarășii lor au săvârșit minunea resurecțiunii poporului românesc și au imprimat direcția, în care avea să se desvolte spiritul public în tot cursul deceniilor următoare” unirii...

După războiu lumea a apucat pe căi piezișe, care îndepărtează omenimea din ogașul vieții morale. E plină lumea de vești de tot felul, de fapte imorale și de crime săvârșite sub presiunea imoralității care bânuie societatea ușuratică de azi. În fața acestei situații, problema bisericească devine o problemă socială, care trebuie să preocupe pe orice bun român și bun creștin. Ea îmbracă astăzi aspectul unei probleme generale și noi sub formă evolutivă. Dovadă este solidaritatea, cu care Românii uniți cu Roma, ca electrizați, la un moment dat s'au văzut organizați în vederea unei asocieri cu scop religios-moral, pentru a nu jigni pe nimeni, dar pentru a crea un punct luminos în evoluția istorică a neamului românesc. La un moment dat vedem cum Blajul, Roma mică, cândva deschizătoare de căi culturale și naționale pentru întreg neamul românesc fără deosebire de confesiune, azi caută la fel să deschidă zorii unei vieți primenite de sentimente morale și religioase, prin cari întreg neamul nostru să revie la o nouă viață, mai fericită, întocmai cum a revenit înainte de asta cu aproape două veacuri, prin ideile latinității neamului, pornite și răspândite tot din acest scump Blaj al nostru al tuturor.

Animat de cel mai profund patriotism și de dragostea de neam și țară, pe care să dea Dumnezeu să o vedem cât mai curând înfloritoare și printr'o viață în adevăr creștină, plină de iubire de frate și de oameni și întărită de puterea credinței sincere și a moralei, pe care puterile iadului să nu o poată zdrobi, exprim, în numele și ca delegat al credincioșilor din eparhia Gherlei, cea mai mare încredere și deplină adeziune la inițiativa înființării societății religioase ARGU, dorind că deasupra neamului românesc să planeze pururea duhul credinței și a dragostei de neam, iar din acti-

vitarea membrilor grupați în această societate să relaxe adâncirea vieții religioase creștine, cimentarea vieții naționale, întărirea vieții de stat și fericirea patriei noastre întregite.

Înaintașilor noștri, cari prin unire au înțeles să se supună instinctului de conservare a neamului nostru și astfel să pună bazele unei vieți întărite prin credință creștinească, li-se cuvine cu această ocaziune pioasă noastră amintire. Lor li-se cuvin cuvintele poetului Vlahuță ce spune:

Acei ce v-ați legat viața
De-un vis frumos și fericit,
Pentru a cărui împlinire
Cu-atâta dragoste-ați muncit,

Voi toți, care-ați păzit cu cinste
Stindardul sfânt ce-ați ridicat
Și care-ați pus întâia piatră
Acestui strălucit palat,

Puteți în adevăr fi mândri
Și fericiți c-ați izbutit:
A prins ființă visul vostru,
De-acuma drumul e croit!

Să trăiți înalt Prea Sfințite! Să trăiască să crească și 'n veci să 'n florească: Asociația generală a tuturor Românilor uniți cu Roma străbună!

In chestia codificării dreptului canonic al bisericilor răsăritene unite cu Roma. În legătură cu informația dată în această chestiune în numărul ultim, reținem aici după numărul dela 27 Noemvrie c. al ziarului „L'Osservatore Romano” următoarea comunicare oficială a Sfântului Scaun:

Sfinția Sa Domnul Nostru (Papa), care cunoștea de aproape dorințele și cererile, arătate în diferite rânduri de mulți Prelați orientali, pentru o codificare canonică în serviciul bisericilor răsăritene, dispuse la timpul său Sacrei Congregații „pro Ecclesia Orientali”, al cărei Prefect este, să se adreseze tuturor Excelentisimilor Domni Patriarhi și Reverendisimilor Mitropoliți răsăriteni, ca aceștia ascultând, în felul cum vor socoti mai oportun, pe Arhiepiscopii și Episcopii lor și consultând și pe alții pe cari i-ar găsi potriviți, să binevoiască a arăta, fiecare cu deplină libertate,

feliul propriu de a vedea în această materie atât de importantă, precum și în ce privește modul practic de înlăptuire și executare; toate acestea, fiind fiecare cu considerarea cuvenită la lipsurile, necesitatea și oportunitatea propriei Biserici, ori discipline, precum și la obiceiurile, tradițiunile, privilegiile, cu'n cuvânt la tot ce este necesar și oportun, pentru Codificarea să iasă deplin corespunzătoare țintei urmărite și binelui Bisericii lor, clerului lor și populației.

Având răspunsurile tuturor Prelaților de mai sus, s'a procedat la designarea colaboratorilor orientali, aleși, câte unul de fiecare Rit, din partea aceluiași Prelați.

În urmarea acestora, Sf. Părinte s'a îndurat cu bunăvoință să constituie o „Comisiune Cardinaliție pentru lucrările pregătitoare” a Codificării orientale.

Această Comisiune e compusă în feliul următor:

Prezident: Em-ul Domn Cardinal Petru Gasparri.

Membrii: Em-ul D. Cardinal Luigi Sincero, Secretarul S. Congregații pentru Biserica orientală; Em-ul D. Cardinal Bonaventura Cerretti; Em-ul D. Cardinal Francise Ehrle.

Secretar: Mgr. Ioan A. Cicognani, Asesor al S. Congregații pentru Biserica orientală.

Muncă rodnică

— Câteva reflexii pe marginea misiunilor poporale dela Ocnîța —

Restaurându-se biserica din Ocnîța (jud. Mureș) a ajuns să poată fi binecuvântată în ziua de 27 Noemvrie c. Cu această ocazie s'au ținut și misiunile jubileului, ordonate în cinstea aniversării celor 50 ani de preoție a Sf. Părinte dela Roma, misiuni cari au fost primite de credincioșii din Ocnîța cu cea mai mare bucurie. Au participat la ele mulți și din locuitorii satelor vecine și „toți într'un cuget și cu o inimă” au ascultat versul de mângâiere al sf. biserici.

Este de remarcat atențiunea cu care poporul a urmărit sfatul de îndreptare și vorbele

consolatoare ale predicatorilor, atențiune care ne îndeamnă să spunem că poporul nostru caută ceva, este flămând și însetat după elementul vieții. El cere și strigă cu toată stăruința după mântuire. Cine își pune urechea la inima poporului și știe să-l înțeleagă nu poate să nu audă cererea lui insistentă ce spune: „Veniți, cei trimiși de Isus, vino tu mireasa blândului Mântuitor și arată-ne calea cea bună, calea care duce la fericirea de veci. Suntem la răspântii, un pas doar și suntem în prăpastie. Deci veniți, salvați-ne până nu e târziu!” Numai în lumina acestui glas tainic al sufletelor ne putem explica faptul, că astăzi poporul aleargă cu atâta râvnă unde numai se face o mică rugă, și i-se dă ocazie să asculte cuvântul Domnului.

La predica despre căderea omului și salvarea lui prin Isus, ținută de pâr. protopop D. Decei, am auzit oftări, ieșite din pepturile robuste ale bărbaților, iar când pâr. Timar a lămurit rolul sf. sacrameinte s'a putut vedea pe fața bunilor noștri țărani o bucurie nespusă, care parecă-ți zicea: Mare e bunătatea Celui ce a înzestrat biserica sa cu astfel de mijloace, numai ca să ne putem mântui. Vorbirea despre biserică a preotului local pâr. I. Oprinca, a trezit apoi în ei o adevărată mândrie, înțelegând că fac parte din sânul unei biserici atât de sfinte, atât de mărețe, cum este biserica noastră unită cu Roma.

Munca de apostoli a acestor misionari s'a continuat și după masă, când pâr. protopop D. Decei a vorbit despre rolul femeii creștine în aducerea tinerelor odrasle ale neamului nostru. Părintele protopop, prin cuvinte alese și potrivite, a știut să se facă stăpân pe atenția publicului și 'n urmă să fixeze în forme concrete raporturile dintre bărbat și soție, cele dintre aceștia și copii lor și 'n urmă cele dintre popor, stat și biserică. Forma simplă și atrăgătoare, în care vorbitorul și-a imarcat tema sa deosebit de importantă a stors din ochii multora lacrimi de pocăință și îndemnurile insistente pentru o viață familiară cât mai curată, nu se poate să nu fi trezit, în sufletul bunilor noștri credincioși, hotărâri cari se vor resimți în viața lor de toate zilele.

Foiața „Unirii”

Pastoralia

— Gânduri, la cari face să ne oprim —
de prof. DUMITRU NEDA

II.

2. **Păstorul cel bun își cunoaște oile sale:** Cunosc pe ale mele și mă cunosc ale mele (Io. 10, 14).

Cinci degete sunt la o mână — observă înțelepciunea poporului — și nici unul nu-i taman ca celalalt. Câți oameni, atâtea firi deosebite, după vârstă, după sex, avându-și fiecare lumea sa de gânduri și de dorinți, calea sa de parcurs, puterile sale de răzbit încătrău fi este merit.

Duhovnicul cuminte caută să țină cont de această împrejurare dată de însăși firea omenească, și să porceadă amăsurat recerințelor speciale ale fiecărei situații, ca s'o poată stăpâni și călăuzi la bun sfârșit. Altu-i tratamentul care se potrivește bărbaților, alta-i procedura de urmat când e vorba de femei și iarăși alta-i metoda câștigării pruncilor pentru Hristos, alta-i calea tinereții tinerilor pe lângă biserică.

Așa bunăoară, fiind vorba de **bărbați**, sunt a se avea în vedere principiile directive: Bărbaților trebuie să li-se deie semne de interes atât față de persoana lor, cât și față de sufletul lor, pe lângă păstrarea unor bine cise-

late forme de politeță. Bărbații caută să simtă că-i condus și-i foarte bine să i-se ușureze contactul cu preotul. În general e mai bine să se facă trecerea la inimă prin cap și să se înceapă acapararea lor exploatându-le respectul ce-l au pentru legea naturală.

Cu **femeile** e de observat altă tactică: Trebuie să le dovedești interes pentru suflet, dar să ținuești orice interes pentru persoana lor. Deci: rezervă extremă, desu binevoitoare. În general e mai bine să nu simtă că s'au conduse. Să li-se ușureze contactul cu preotul, fără ca acest contact să fie prea ușor. Trebuesc exploatate resursele mari ale inimii lor și să nu se uite regula: Dă-i inimă la cap!

Pastorația **copiilor și a tineretului** e și ea un capitol greu și însemnat al vieții preoțești. Trebuie să ții seamă și aci de sex și de vârstă și să ai abilitatea de a trata de copii și creștini tot odată punându-le, în scaunul mărturisirii, întrebări (circa sextum s. p.) de așa, încât să nu-i înveți nimic rău și totuși să știi totul!).

Odată limpezită chestia din acest punct de vedere, trebuie să cunoști **individual** pe fiecare dintre enoriașii tăi, cu naturelul lor

¹⁾ Cf. A. Desurmont: La charité sacerdotale, Paris 1925 vol. II. pag. 235-253. De notat, că acest duhovnic probat dă să se înțeleagă cumcă scepticismul în ce privește sinceritatea mărturisirilor făcute de fete mai răsărite, este mai îndreptățit decât acela privitor la mărturisirea băiețandrilor.

deosebit dela om la om (sanguinic, melancolic, flegmatic, coleric) și cu împrejurările speciale întce cari se dăpână viața lor, adesea forțată s'apuce într'o direcție sau alta, să facă o curbă sau alta, să îmbrace o formă sau alta. Cel mai potrivit mijloc spre aceasta este, evident, **vizitarea credincioșilor la ei acasă**. Spre care scop se vor alege de preferință orele dinspre seară, când e strânsă laolaltă toată familia. Atunci ai prilej binevenit să te interesezi de toți ai casei și de grijile cari îi frământă pe ei, plasând, cu chibzuială, câte-un gând ce te paște pe tine!).

În feiul acesta vei învăța să-i cunoști aievea și să-i iubești. În același timp îi vei face și pe ei să te iubească pe tine, nefățărît, și să-ți asculte glasul tău și prin tine al bisericii Domnului. Faptul, că i-ai cinstit casa cu prezența ta o să-l țină minte, cu drag și recunoștință, bietul sătean, disprețuit deatâteaori fățis, de atâți cisligari cu pantaloni, din neamul său și de neam străin.

Rău fac preoții, cari nu se folosesc de acest mijloc atât de eficace și atât de părintesc. Cum rău fac și cei ce lasă să le treacă neluate în seamă anume scâpări ale băieților de școală, mici, naive și nevinovate uitări de sine, destăinuirii nebanuitoare, cari îi lămuresc, ca 'ntr'o lucire de fulger, stări de lucruri, viții sau virtuți, de cari nici n'ai fi visat măcar.

²⁾ Cf. G. Niedergang: Le clergé paroissial. Paris, 1927, pag. 20-21.

Ocnenii au avut o sărbătoare din cele mai frumoase, dovedind cu toții setea lor după adevărată mâncare și beutură, care să le apropie sufletul de Isus Mântuitorul.

Correspondent.

† Alexandru Onaciu — fost președinte

la Curtea de apel din Cluj, s'a stins la 27 Noemvrie c. în anul 86 al vieții sale laborioase și rodnice.

Fruntăș între mireni bisericii noastre, adormitul în Domnul a fost ales membru în directoriul și mai apoi în Senatul fundațiunii Șulțiene, ajungând chiar vicepreședinte al acesteia, onoare pe care a purtat-o cu demnitate până acum câțiva ani, când — cu considerare la vrâsta sa înaintată — a cerut să fie absolvat de sarcina ei. Cât a ținut la Blaj și la tradițiile lui se vede și din testamentul său, care dispune ca întreaga sa avere, de peste un jumătate milion, să treacă la Blaj ca fundațiune, cu menirea de-a fi întrebuințată pentru tipărirea și răspândirea de scrieri bune, pentru popor.

La prohodul acestui vrednic fondator a participat multă lume, în frunte cu Rvml. pâr. canonic Iacob Popa, în calitate de delegat al I. Preasfinției Sale pâr. mitropolit Vasile al Blajului. Înormântarea i-s'a făcut în cripta familiară din Săcuiul de câmpie.

Fie-i pattea cu dreptii!

Trei telegrame

Congresul AGRU-lui s'a simțit dator să trimită câte o telegramă de omagiu și devotament Sfântului Scaun din Roma, Inaltei Regențe și dlui Iuliu Maniu, președintele Consiliului de miniștri. Răspunsurile, sosite tot pe cale telegrafică, sunt, credem, de interes obștesc și de aceea le dăm aici în următoarele:

Sfântul Scaun al Romei răspunde, prin

Păstorul cel bun își cunoaște oile sale și le strigă *pe nume* (Io. 10, 3). Oile, la rândul lor, cunosc și ele un atare păstor, și ascultă glasul lui. Dragostea trezește dragoste, și nici o dragoste nu-i mai tare și mai trainică, decât dragostea dintre turma cuvântătoare și păstorul său duhovnicesc.

Așa se tâlcuește înfrurirea, ai zice: ne-țărmarită, ce o aveau și o au sfinții asupra sufletelor, indiferent că-i vorba de lepșosii cuviosului pâr. Dămian, pristăvit († 1889) între ei, în ostrovul Molokai, aparținând vizdiciei de Honolulu, ori de tineretul select al Romei, vrăjit de verbul sf. Filip Neri († 1595).

Taina e aceea: întâiul jertfește comodități, sănătate, viață și se îngroapă de viu alături cu cei greu încercați ai sorții, dela 1873—1889 —, când se stinge și el, jertfă aceleiaș boti necruțătoare a lepșii, după ce șasesprezece ani în șir ajutase cu truda mâinilor sale, mângâiase cu cuvântul mântuirii, întărise cu pilda proprie pe unul fiecare din nefericiții departați ai aceluși colț de jale¹⁾ —, iar cel de al doilea cunoștea așa zicând întreg tineretul roman și se interesa de toți, precum se interesează ciobanul conștiincios de mielușei turmii sale, până într'atâta, că dacă treceau mai multe zile și nu dădea față cu unul sau cu altul, era neliniștit și da să afle ce face și cum se află²⁾

Secretul pastorației: Să-ți cunoști păstorii și să-i iubești. Atunci te vor iubi și ei și vor asculta glasul tău.

Nunțul apostolic din București, Mgr. Angelo M. Dolci, următoarele:

Gradito omagio Associazione generale Romeni uniti, Santo Padre imparte di cuore Apostolica Benedizione.

Telegrama Inaltei Regențe, semnată de toți membrii acesteia, spune următoarele:

Vă mulțumim călduros pentru omagiile și sentimentele ce Ne-ați exprimat cu prilejul congresului general al Asociației Românilor uniți.

A treia, a dlui Iuliu Maniu, adresată tot I. Preasfinției pâr. mitropolit Vasile, are următorul cuprins:

Vă rog să binevoiți a primi și a interpreta membrilor Asociației generale a Românilor uniți sincerele mele mulțumiri pentru bunele sentimente ce mi-le-ați arătat. Doresc Asociațiunii prosperitate în scopurile binecuvântate care și le-a propus, de-a contribui la curăția și tăria credinței, la întărirea moralei creștine și la înălțarea țării noastre și a culturii ei naționale, la a cărei întemeiere a contribuit atât de hotărâtor biserica noastră, păstorită de Excelența Voastră cu atâta demnitate. Vă rog primiți asigurarea celor mai distinse sentimente.

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit asesori consistoriali pe pâr. *Alexin Pop*, directorul contabilității dela Adm. c. capitulară, pe pâr. *Nicolae Popp*, directorul delegat al școlii normale de învățători și pe pâr. *Ioan Crișan*, notar consistorial.

— Acelaș a numit pe pâr. canonic *Dr. Iuliu Florian* președinte al Tribunalului matrimonial de a III instanță pentru diecezele sufragane, pe Mgr. *Ștefan Roșianu* președinte a Reuniunii arhidiecezane de misiuni, pe pâr. *Dr. Augustin Tătar* asesor supleant la Tribunalul disciplinar, pe pâr. *Dr. Coriolan Pop-Lupu* asesor la Tribunalul matrimonial de a II instanță pe pâr. *Nicolae Popp*, pâr. *Dr. Nicolae Lupu* și pâr. *Dr. Vasile Aftenie* asesori la Tribunalul matrimonial de a III instanță pentru diecezele sufragane, iar pe pâr. *Augustin Cioloca* adm. interimar la Beica de sus.

— P. Ven. Ordinariat de Gherla a numi pe pâr. *Emil Sigarteu* paroh la Nimigea de jos iar pe pâr. *Coriolan Coza* administrator local la Comlăușa.

Sfințirea bisericilor noastre din Vintiri. Dumineca trecută a avut loc sfințirea bisericii noastre din Vintiri (jud. Bihor), care a fost renovată. Serviciul divin a fost oficiat de pâr. arhidiacon dela Beiuș, *Dr. Valeriu Hetcou*, de protopopul Paul Tămăian și preoții: Cornel Marian din Rogoz, Victor Ghergariu din Holod și preotul local Petru Chișvași. Răspunsurile liturgice au fost date de «Corul administrativ» din Vintiri, sub conducerea dlui notar Gavril Hașășiu, un însuflețit sprijinitor al vieții religioase din parohie. Predica a fost ținută de pâr. Hetcou. După solemnitate a avut loc o masă la casa preotului Chișvași.

Comisia reparațiilor orientale dela Paris și-a încheiat deocamdată lucrările prin adoptarea unui proiect, ce urmează să fie supus — din cauza protestelor Ungariei și Bulgariei — unei noi conferențe internaționale la Haga. Potrivit acestui proiect interesele României sunt satisfăcute în felul cum urmează: a) România obține suprimarea datoriilor ei în ceea ce privește bunurile cedate și obligațiunile de reparațiuni. b) România păstrează procentul său integral asupra reparațiilor ungare și bulgare. c) Grecia obține acoperirea sa din datoriile reparațiilor orientale prin reducerea procentului celorlalți aliați, cu excepția României.

Locale. Dumineca viitoare, a Strămoșilor, va predica în catedrală pâr. *Ioan Pop-Câmpeanu*, profesor la liceul de băieți.

— Dumineca trecută s'a serbat și la noi cu fastul cuvenit *aniversarea zilei de 1 Decemvrie*

1918, când s'a decretat, la Alba-Iulia, unirea pe veci a Ardealului cu patria-mamă. Serbarea s'a ținut, ca de obicei, în sala de gimnastică a liceului de băieți, participând la ea aproape toți intelectualii Blajului, precum și tinerimea școlară. În afară de punctele de declamări, cor și orhestră, susținute de elevi și eleve, programul a avut și o conferență a dlui Onisifor Ghibu, profesor universitar la Cluj, care a lămurit — pe temeiul de documente, în mare parte inedite — rolul și contribuția Ardealului la marea operă a înfăptuirii unirii naționale. Cunoscut publicului blăjan din alte conferențe, d. Ghibu a dovedit și de astădată că are mult simț pentru înfățișarea corectă și demnă a momentelor mari și epocale din istoria mai recentă — la care însuși a fost părtaș — a neamului nostru.

— Terminându-se lucrările de pavare și încălzire a bisericii catedrale, Dumineca viitoare, în 15 Decemvrie c. se va face, la ora 9 din zi, *binecuvântarea ei solemnă*, reluându-se, odată cu aceasta, toate serviciile divine, obișnuite înainte

Dela Satu-mare la Cernăuți. Pentru a putea ajunge cu trenul dela Satu-mare la Cernăuți se cereau până acum câteva zile de călătorie, făcute cu încunjur deosebit de costisitor. O nouă convenție de cale ferată dintre România, Cehoslovacia și Polonia deschide acum, începând cu ziua de 10 Decemvrie c. pentru acest trafic linia «Peage», care va ușura nespuse de mult legătura dintre părțile nordice ale Ardealului cu Bucovina și partea de Nord a Moldovei și Basarabiei. După această nouă convenție trenul românesc va intra pe teritorul cehoslovac la Halmei, apoi va atinge pe cel românesc la Câmpulung pe Tisa, ca după o scurtă cale în România să treacă în Polonia până la hotarul Bucovinei. Convenția garantează, în schimb, ambelor țări aliate pe această linie un transport zilnic de vagoane călători și mărfuri.

Nouă reforme în Turcia. Din Constantinopol se anunță, că guvernul proiectează să schimbe ziua de repaus din Vineri în Duminecă. Proiectul de lege va fi supus în curând spre votare Adunării naționale. Pentru a preîntîmpina eventuale greutăți, guvernul s'a gândit să schimbe numele zilelor, numind Dumineca Vineri și Vineri Dumineca.

Din Biblioteca „Semănătorul“, dela Arad se caută, cu prețul dublu, Nr.ii următori: 1, 3, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 49, 51—4. Ceice pot să se lipsească de acești numeri să se adreseze către «Librăria diecezană», Arad, str. Eminescu 18.

Telefonul „Unirii“

P. T. colaboratori, cari vreau să ne ajute la numărul de Crăciun (cel dela 21 Decemvrie c.) al «Unirii», sunt rugați să ne trimită manuscrisele cel mai târziu până Miercuri în 18 Decemvrie.

G. Ghimesfăget. Răspundem la întrebările puse următoarele: 1. În chestia prelungirii jubileului din acest an nu s'a luat încă oficial nici o măsură. Dar chiar dacă Roma ar decide — ce nu-i exclus — ca indulgențele jubulare să poată fi lucrate și în cursul anului 1930, favorul acesta n'ar putea prejudicia dispozițiile categorice, luate pentru anul 1929, ale episcopatului nostru. O amânare a celor dispuse, pe anul viitor, s'ar putea numai dacă P. Ven. Ordinariate ar reveni în acest sens asupra măsurilor luate în cauză. 2. Circularul Nr. 7120—1929 intitulat «Abuz cu sacramentalele» este în adevăr greu de înțeles și asta mai ales pentru motivul, că partea a doua ridică — probabil dintr'o greșală de penă — o chestie cu totul diferită de cuprinsul celei dintâi. În plus, ambele părți sunt foarte laconice, încât, de fapt, parecă n'au menirea să fie înțelese decât din partea celor «putini» pe cari li vizează. După ce însă în orice dispoziție lucrurile sunt a se împlini așa cum se prezintă, sensul numelui ordin nu poate fi interpretat decât în felul următor: a. Preoții să nu facă decât sacramentalele îngăduite de biserică și anume în forma prescrisă. b. Mireni să nu-și permită a săvârși servicii rezervate preoților. Dispoziția privește cum vedeți, lucruri cu totul diferite, dar — întrucât și sub cele oprite mirenilor se vizează (dacă nu e greșala amintită mai sus) lucruri ținătoare de sacramentale —, titlul «Abuz cu sacramentalele» este bine ales.

P. Aind. Mutarea pe înainte de masă a ședinței solemne din a doua zi a Congresului AGRU, s'a făcut la dorința expresă a publicului, spre a putea lua trenurile de după masă spre casă. Și fiindcă această schimbare s'a hotărât abia în preziua era peste puțină să se mai facă anunțările de rigoare pentru cei din provincie. A fost deci fatal, ca ceice s'au gândit să participe numai la această ședință de încheiere să încerce desiluzia, desigur foarte neplăcută, de-a fi venit la Blaj fără a

¹⁾ Cf. *Const. Kempf S. J.*: Die Heiligkeit der Kirche im 19. Jahrhundert. Einsiedeln. 1914. pag. 128—135.

²⁾ Cf. *Dr. Meszlényi Antal*: Néri sz. Fülöp élete. Budapest. 1926, pag. 97.

putea asista la Congres. Că schimbarea de program a fost o greșală, ce nu trebuie să se mai facă, admitem, dar să fiți deplin asigurați, că s'a făcut cu cea mai bună intenție.

Dr. G. Alba-Iulia. Am primit 500 Lei, din cari 200 Lei s'au contat în abonamentul anului viitor.

Oficiul parohial. Tarcea. Confirmăm primirea sumei de 400 Lei, abonament pe 1928 și 1929.

Parohia română unită. Zăicani. Chităm primirea sumei de Lei 200, abonament pe 1929.

Parohia gr.-cat. Șibot. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

Consistorul arhidiecezan — Blaj

Nr. 7300—1929.

Concurs la stipendii

Prin aceasta publicăm concurs, până la 20 Decembrie 1929 inclusiv, la următoarele stipendii:

I. Din fundațiunea „Alexă Bidian“. Stipendii adecvate: tuturor nepoților din frați și consăngenilor fundatorului până la gradul IV, fără considerare la natura studiilor ce le urmează, fie chiar și la măestrii.

II. Din fundațiunea „Crișan-Boeriu“: un (1) stipendiu de 3000 Lei. Indreptățiți sunt copiii, feciori și fete, din familiile Crișan și Boeriu din Abrud, cari urmează orice școală și meserie.

III. Din fundațiunea „Ioan Daniel Dănuț de Fersig“. Două (2) stipendii de câte 2000 Lei, pentru elevi dela orice școală, preferiți fiind consăngenii fundatorului.

IV. Din fundațiunea „Petru Cav. Ioanette“: un (1) stipendiu de 2000 Lei, destinat pentru elevi de liceu din Munții apuseni ai Ardealului. Descendenții au preferință.

V. Din fundațiunea „Augustin Lăday“. Stipendiile sunt destinate pentru tineri români gr.-cat., cu preferință de aceia, cari voiesc a pași pe cariera industrială, comercială, tehnică și agronomică.

VI. Din fundațiunea „Ioan M. Moldovan“. Două (2) stipendii de câte 5000 Lei și un (1) stipendiu de 4000 Lei, destinate pentru studii academice.

VII. Din fundațiunea „Dionisiu de Șimon“ Un (1) stipendiu de 1000 Lei pentru agromie. Rudeniile au preferință.

VIII. Din fundațiunea „Alex. Șt. Șulaștu“. 1. Patru (4) stipendii de câte 12,000 Lei, pentru tinerii cari studiază dreptul ori medicina, afară de patrie.

2. Două (2) stipendii de câte 9000 Lei, pentru tinerii, cari studiază tehnica, metalurgica, pedagogia, ori științele reale, afară de patrie.

3. Șase (6) stipendii de câte 6000 Lei pentru tinerii cari studiază dreptul în patrie.

4. Șapte (7) stipendii de câte 3000 Lei pentru elevi de liceu în clasele superioare.

5. Cinci (5) stipendii de câte 1800 Lei pentru elevi la liceu în clasele inferioare.

Consăngenii au preferință.

IX. Din fundațiunea „David Br. Ursu de Margina“. Un (1) stipendiu de 3000 Lei, pentru elevi și eleve gr.-cat. dela liceele din Blaj, născuți în comune din județele Făgăraș, Sibiu, Hunedoara.

X. Din fundațiunea canonicului „Dr Victor Szmigelski“, pentru Internatul de fete din Blaj. Opt (8) stipendii de câte 2500 Lei pentru eleve din Internat dela liceul, școala normală și cea comercială superioară de fete.

XI. Din fundațiunea „Simeon Pop Mateiu“ Un (1) stipendiu de 7000 Lei pentru tineri români greco-catolici, cari vor studia dreptul, medicina, literale, politehnica, montanistica și silvanistica.

Consăngenii au preferință.

XII. Din fundațiunea „Dr Izidor Marcu“ 1. Un (1) stipendiu de 8000 Lei pentru universitate.

2. Un (1) stipendiu de 3000 Lei pentru elevi din liceul superior, școala normală și cea comercială superioară.

3. Două (2) stipendii de câte 1500 Lei pentru elevi din liceul inferior.

Consăngenii au preferință.

Concurenții la toate stipendiile de mai sus au să alătore la cererile lor: Certificat școlar în copie autentică, *carte de botez dela preot*, atestat de paupertate, atestat medical, certificat de frecventare, și pentru dovedirea consăngenității cu fundatorul au să alătore atestat dela oficiul parohial, și respectiv tabela genealogică exact dedusă. Sunt datori mai departe să determine apriat suma și soiul stipendiului pe care îl cer.

Cererile intrate după termin, nu vor fi luate în considerare.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 9 Noemvrie 1929.

Dr. Vasile Suciu
arhiepiscop și mitropolit

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livreză clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

(999) 45—7

In atențiunea parohiilor și eura-
ratoratelor bisericești!

Comandați

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel
mai mare depozit românesc
din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, str. Regina Maria No. 43.

Tot aici: Policandre, Sfeșnice, Ornate
și Recvizite bisericești, Prapori, Cărți
preoțești și de rugăciuni. Teatre popo-
rale și școlare, monoloage, dialoge,
etc. etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT

Vasile Hoza

Magazin de ornate bise-
ricești. Vesminte din cele
mai bune ștofe.

Prapori de mătăsă din Damasc. Candelabre
din bronz auriu de 6 până la 24 lumini. Potire,
cădelnițe, picside, epitrafire.

Fabrica de clopote

Turnătorie de fontă și metal. La co-
mandă fabrică clopote orice mărime din
cel mai bun material, cu garanție de 50
ani și se află în depozit dela 10—500 kgr.
Prețurile cele mai solide.

Vasile Hoza

Sibiu, Piața Prințul Carol Nr 6

CLOPOTE

în cea mai bună calitate.
Turnătorie de clopote.

Uzinele Metalurgice S. P. A.

TIMIȘOARA IV. Str. Andrei Mureșanu Nr. 3.

(568) 4—4

Telefon 23—42

Citiți și răspândiți: „UNIREA“

Bogat asortiment de ștofe, pânuri fine, coperitoare și

COVOARE

din țară și străinătate se găsesc în depozitul fabricii

GROMEN & HERBERT

CLUJ

Calea Regele Ferdinand (fosta Wesselényi) 13

Telefon 9—59

Telefon 9—59